

Plačiajame Pasaulyje

Visų svarbiausias savaitės įvykis buvo šv. Tėvo apsilankymas Jungtinėse Tautose, išskyrus vieną komunistinę Albaniją, kurios spauda stengiasi tą apsilankymą suniekinėti, apšaukdama popiežių kaptalistų pakaliku, visa kita pasaulio spauda ir patį apsilankymą ir šv. Tėvo pasakytą kalbą labai gražiai įvertino. Ir tai ne tik katalikų spauda, bet įvairiausių tikėjimų ir netikinčiųjų.

Kodėl šv. Tėvo apsilankymas eikšmingas Bažnyčiai ir katalikams, nurodome kitoje šio laikraščio vietoje. Čia pa brėžtina, kodėl jis svarbus pačioms Jungtinėms Tautoms ir žmonijai.

Jungtinėms Tautoms tuo svarbus popiežiaus apsilankymas, kad didžiausios religinės grupės galva, šiuo metu pasaulyje pripažįstamas stipriausiu moraliniu autoritetu, pripažino, pagyrė tos tarpautinės organizacijos siekimą taikos, pasakė, jog mūsų dienų kultūringas pasaulis be tokios organizacijos negali apsieiti ir ragino J. Tautas toliau siekti savo tikslo — pasaulio taikos — visomis jėgomis.

Jis nurodė ir tos taikos pagrindus: teisingumas lygybė, melo be to pasaulis taikos neregės.

Nurodė sykiu ir į visų didžiausią taikai pavojų šaltinį. Tas yra pats žmogus. Norint suteikti pasauliui taiką reikia patiems žmonėms pasikeisti. Popiežius ypač pabrėžė, kiek daug žalos pridaro žmonių ir tautų puikybė. Norint taikos tenka visiems nusizeminti.

Sitaip tiesiai, nuoširdžiai ir atvirai kažin ar yra kas kalbėjęs Jungtinėse Tautose. Galim drąsiai sakyti, jog ta beveik visas nepriklausomas pasaulio tautas apjungianti organizacija tiek turės pasisekti, kiek ji įstengs prisilaikyti šv. Tėvo duotų aurodymų!

Kalba patiko klausytojams, išskyrus vieną jos vietą, kur popiežius paminėjo, jog ne gimimus reikia mažinti, o stengtis pagaminti pakankamai maisto, kas tikrai yra galima padaryti. Gimimų kontrolės propagandistams ta kalbos dalis nepatiko.

BRAZILIJĄ

Kaip jau patyrėme iš radijo bei dienraščių, praėjusią savaitę įvykiuose 11-koje Brazilijos valstijų rinkimuose laimėjo dabartinės revoliucinės valdžios priešai Valdžios sluoksniai bei revoliucijos vadai yra gerokai susijaudinę, nori neprileisti, kad išrinktieji revoliucijos priešai užimtų tas vietas, į kurias jie bu-

vo žmonių išrinkti. Prezidentas Castelo Branco pasisakė, jog išrinktieji vyrai turi užimti vietas, bet bus prižiūrimi, kad neveiktų prieš revoliucijos vedamą krašto atstatymo, ekonominio sutvirtinimo ir politinio švarumo politiką. Ateinančios kelios savaitės Brazilijai yra kritiškos

INDONĖZIJA. Šitoje iš 3000 salų sudarytoje respublikoje viešpatavo smarkus prezidentas Sukarno. Jis gerokai su sibičiuliavo su komunistais, išdidžiai atsisakė savo vargingam kraštui Š. Amerikos paramos ir puldinėjo kaimynę Malaziją, norėdamas ją apžiūti ir suvirškinti.

Bet štai jo draugai komunistai sukilo prieš jį patį. Gen. Untong išvedė revoliucijon dalį karuomenės Padėtis dar nėra visiškai aiški. Yra žinoma, jog Sukarno ėmėsi giesių priemonių prieš buvusius draugus komunistus: areštuoja, kemsia į kalėjimus. Gal tas komunistų per ankstyvas sukilimas bus atvėręs jo ir kitų naivių valstybininkų akis, jog «su velniu obuoliauti neišsimoka. Liks be obuolių ir be tarbos».

OV RUSIJA iš Maskvos pasklido žinios, jog Kruščiovo ir Stalino įpėdiniai vėl pasikvietė Molotovą į partijos didžiųjų pasitarimą. Jei tai tikra tiesa, tai būtų aiškus ženklas visiško Kruščiovo linijos pralaimėjimo ir grįžimo į Stalino laikų atnaujinimą. Molotovas todėl ir buvo iškrietas iš ministerio vietos iš atsakomųjų partijoje pareigų, kad jis nesutiko ir stipriai priešinosi Kruščiovo ekonominei politikai, Molotovas esą ir už susitaikymą su komunistine Kinija.

SAVAITRAŠTIS «DARBININKAS» rugs 3 d. numeryje svarsto klausimą, kodėl praėjus 20 metų nuo karo pabaigos, vis dar nėra nei taikos, nei laisvės. Pasinaudodamas Louis J. Halle, buvusios valstybės departamento politikos planavimo nario mintimis, taip atsako

Paskutinio karo didžiausias tikslas buvo sužlugdyti Vokietijos ir Japonijos galybę. To buvo pasiekta. Abi valstybės buvo paklupdytos ant kelių, kaip niekada anksčiau.

Bet sunaikinus Vokietiją su Japonija iš abiejų Rusijos šonų nebeliko nė vienos rimtos pajėgos. Atsirado politinės ir kariškos tuštumos, į kurias pradėjo veržtis komu-

nistinė Rusija. Nei vokiečiai, nei japonai rusų sulaikyti nebegalėjo. Nors ir pasivėlavę, amerikiečiai su angliais puolėsi tas tuštumas užpildyti ir sovietų galybę sulaikyti. Didžiausią to kom. «usijos sulaikymo našta» teko pakelti Amerikai, kuriai visgi nevisiška tai tepasisekė. Stalinas išplėtė savo raudonąją imperiją net 1600 km į vakarus nuo Berlyno, pasiimdamas net du trečdalius Europos. Mat, vos karą baigus, Amerika tuojau nusiginklavo, paleisdama namo virš 8 milijonus kariuomenės vyrų. Čiurčiliui ne pasisekė prikalbinti Amerikos to nedaryti.

KODĖL AMERIKA ŠITAIP PASIELGĖ? Kodėl ji padarė tą klaidą užsispyrdama sunaikinti Vokietiją su Japonija?

Amerikos politika, rašo Hal le rėmėsi klaidinga prielaida: Amerika skirstė valstybes «užpuolikas» ir «taiką mylinčias». Rooseveltas galvojęs ir kalbėjęs, kad japonai, vokiečiai ir italai esą jau apsigimę užpuolikai ir todėl niekuomet negalima esą leisti jiems apsiginkluoti. Jūs reikia laikytis amžinai nuginkluotus. O «taiką mylinčios valstybės» kaip JAV, Anglija, Prancūzija, Kinija, Rusija, turinčios visą laiką kontroliuoti Vokietiją, Japoniją ir Italiją. Tie «taikos mylėtojai» patys save paskelbė saugumo tarybos nariais taikos prižiūtojų. Jie turėjo laikyti savo kulinim prispaustus nu galėtuosius. Tuo būdu buvo paneigtas prez. Wilsono nusi-statymas, jog taika išlaikoma tik tarp lygių.

AR TAIP TIKĖJO STALINAS?

Ne. Pagal marksizmą «užpuolikas» yra ne tautos, o jas valdantieji. Pakanka pašalinti valdančius «fašistus» ir pastatyti proletariato diktatūrą, tai «užpuolikas» tuojau taps taikus.

AR VISI TAIP TIKĖJO AMERIKOJE?

Ne. Prieš 1945 m. pabaigą daug kas ir Amerikos politikų žinojo, kad jos politika veda vakarus į katastrofą. Tik 1947 m. kada likutis nuo Stalino imperijos atsidūrė ant galutinio žlugimo ribos, mes patys įstengėme imtis naujos užsienio politikos.

ISVALOS

Skaitytojui peršasi bent dvi svarbios išvados. Jei Amerikos politikoje nebūtų buvę padarytos tos dvi klaidos, t. y. jei nebūtų sunaikinę jėgų pusiausvyros sunaikindami Vokietiją ir Japoniją ir nebūtų paleista visa Amerikos kariuomenė, tai nebūtų prasidėjęs šaltasis karas nebūtų buvusi paglemžta visą rytų Europą, nebūtų Kinijoje komunizmo ir su tuo susijusių visų šios dienos pasaulio

ŠIO NUMERIO GARBĖS LEIDĖJAI YRA
PONAI PETRAS IR ONA NARPUČIAI.

Jau ne pirmas kartas jie šitaip paremia «Mūsų Lietuva», Metai po metų matai paminėta kad jie štai vėl išleido vieną numerį. Šiomet p. Ona ir p. Petras švenčia (spalio 13 d.) 60 metų sukaktuves. Gerasis Viešpats tegu laimina Jus stipria sveikata ir savo dieviška malone ilgus metus!

Dėkinga «M. L.» Redakcija ir Administracija

bėdų.

Antra, ne visi Amerikos politikai taip klydo. Buvo tokių kurie matė, jog ta politika veda prie katastrofos. Bet ko dėl jie tylėjo, kodėl nealiarmavo prezidento? O gal aliar mavo tik Rooseveltas jų ne klausė, kaip jis neklausė Čiurčilio, o klausė tik savo raudonųjų patarėjų tekių kaip Alger Hiss ir kitų.

ARGENTINA

Apie sekantį P. A. L. Kongresą Argentinos lietuvių laikraštis «Laikas» nr 366 rašo:

«Rugpjūčio mėn. 8 d. įvyko ALOS Tarybos posėdis, kuriam svarbiausiuoju punktu buvo jau tiek laiko užsitiesęs IV jo Kongreso rengimo klausimas. Po aiškių savišalpiųjų organizacijų pasisakymu, dėl jų dalyvavimo šiame kongrese jei nebus jie įvertinti politinius klausimus ir Z. Juknevičiui padarius apybraižą kongreso eigos, visi iš dalyvavusių atstovų pasisakė už kongreso rengimą ir jo rėmimą. Lietuvių Centras patiekė kelių punktų pasiūlymus, liečiančius lietuviybės, jaunimo ir kitus klausimus. Pasiūlymus išrinkti iš visų organizacijų atstovų vykdomąjį Kongreso Komitetą buvo sudaryta po vieną atstovą iš vių organizacijų, priklausančių ALOST.

IV Kongrese Komitetą išrinkti: 1) L. Sruoga — Pramoninkų ir Prekybininkų Sąjungos, 2) Jurgis Gilvydis — Lietuvių Išlaisvinti Centro, 3) Zef Juknevičius — Radio Vaidelėlis, 4) Kazys Kiauga — Lietuvių Susivienijimo Argentinoje, 5) Julius Mičiudis — Lietuvių Centro, 6) inž. St. Bronius — «Laikas», 7) kun. A. Steigvila — Lietuvių parapijos, 8) Ignas Padvalskis — Lietuvių Bendruomenės, 9) Karolis Misiūnas — šv. Cecelijos Čero, 10) Tadas Jasinevičius — «Rambynas» ansamblio, 11) Bronius Marcinkevičius — «Mindaugo» draugijos, 12) Kostantas Norkus — «Lietuvių Balso» Argentinoje, 13) Kvirinas Runimas — Meno Mėgėjų Būrelio, 14) dr. Jonas Simanauškas — aukštųjų mokslų baigusiuoju atstovas, 15) J. Švarlys — Rosario Lietuvių Bendruomenės, 16) Anast Bagdarienė — Birutėčių atstovė.

Iš visų atstovų bus sudaryta vykdomoji komisija ir įvairios pagalbinės sekcijos kaip propagandos finansų, jaunimo, meno ir įvairios pagalbinės sekcijos, kaip propagandos, finansų, jaunimo meno ir kitų. Į paskiras sekcijas galima kvesti ir kitų asmenų».

URUGVAJUS

TAUTINIŲ šokių ratelis «Gintaras» šm rugpjūčio mėn 25 d. pasirodė su lietuviškais šokiais San Antonio miestelyje, dep. Canelones, Konstitucijos deklaracijos šventės proga. Urugvajiečiams programa labai patiko ir publika audringai plojo. Prie geros nuotikos taip pat prisidėjo ir tai, kad San Antonio miestelio 70 gyventojų loterijoje ištraukė «riebų» bilietą, laimėdami apie 8 milijonus pezų.

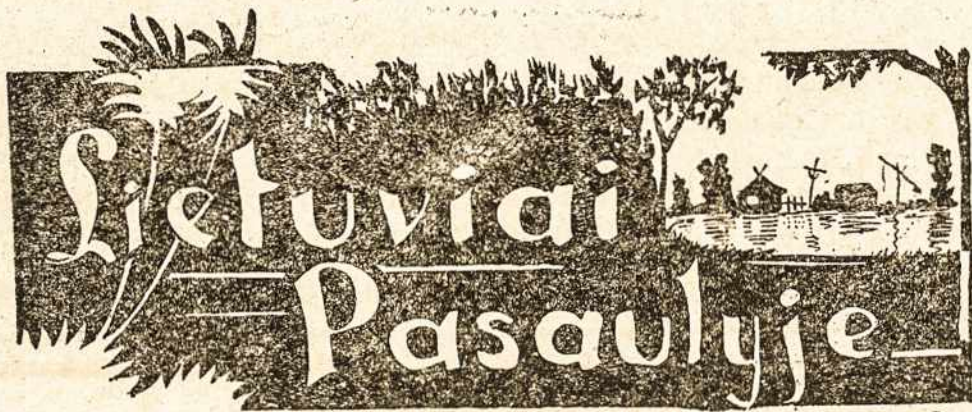
Gintariečiai taip pat yra užkvieisti pasirodyti su šokiais ir Paysandu mieste, kuris savo didumu yra antrasis Urugvajuje. («Žinios»)

VILNIUS DAUJOTAS «K. Tiesoje» pasakoja, kaip jis tapęs šiauriečiu. Archa elskė jis dirba jau treji metai Demoblizuotas iš sovietinės armijos, Daujotas nutaręs savo likimą susieti su šiuo kraštu. Jis jį pamilęs ir nežinąs, kas labiau traukia: ar senovinis rusų miestas Archangelskas, ar vandenynų laivų švilpukai vosto baltosios naktys, ar «šiaurės pašvaistė». Dabar jis stato tiltą per Šiaurinę Dvina.

Daujotas visomis išgalėmis reklamuoja rusišką šiaurę, Esą, ten žiema esanti nuostabi, o vasarą tik rinkite grybus, uogas, maudykite plaukiokite valtėmis Svarbiausia, kad šiaurė vis dar mažai apgyvendinta, jai reikalingos darbo rankos, «kas dėl roman tikų, tai geresnės vietos už šiaurę jie neras». Kokia išvada? Ji aiški — anot Daujoto, «vaikiniai ir merginos, atvažiuokite pas mus».

NAUJUOSIUS MOKSLO Metus rugsėjo 1 d. Vilniuje pradėjo ir 21 metų veikias vaikinis Marksizmo - Leninizmo «universitetas». Jame jau 20 metų laikotarpyje mokėsi daugiau kaip 5.000 Vilniaus komunistų. Pagal S Sąjungos nurodymus, nuo šių mokslų metų pradžios mokslas toje mokykloje pertvarkytas bei sustiprintas. Dabar ypatingai dėmesys skiriamas partijos teorijos, filosofijos, mokslinių komunizmo pagrindų studijavimui.

Ryšium su artėjančia M. K. Čiurlionio 50 metų gimimo sukaktimi Kaune numatyta su rengti paskaitų ciklą apie Čiurlionį, jo vardo muziejuje bus atlikti kompozitoriaus kūriniai, iš jubiliejinų leidinių ruošiamasi išleisti menotyro specialisto Vyt Landsbergio knygą «Pavasario sonata» su Čiurlionio paveikslų reprodukcijomis.

Lietuva Dabar

KOMUNISTAI LIETUVOJE — PRIVILEGIUOTA KLASĖ
ST. RŪKIENĖ

Sakoma kad okupuotoj Lietuvoj yra apie 80 000 komunistų Partijos eilėse yra įvairių tautybių žmonių: lietuvių, rusų, žydų. Daugiausia yra lietuvių šviesuomenės: inžinierių, gydytojų, mokytojų ir įvairių tarnautojų Partijos tarnautojai visi yra baigę partiečių mokyklas. Daug šviesuomenės, gerbėdami savo gyvybę ir norėdami pasilikti gimtajame krašte, stojo į partiją. Paskiau kelio atgal jau nebuvo ir pavestas pareigas reikėjo atlikti. Bet kai kas iš jų ir persistengia, nors yra ir neblogo žmonių.

KOMJAUNOLIAMS PIRME NYBĖ MOKLA

Noriu paminėti Kauno Medicinos instituto direktorių prof. Januškevičių. Jis nepriima intuityvų, kurie vėliau kais buvo tremtyje arba kurie yra buvę kalėjimuose ir grįžę nori baigti mokslą. O silpnus ir nepasiruošusius užkyšius mielai priima. Žinoma, vėliau komjaunuoliams bus pirmenybė.

Nepriimtieji dažniausiai stoja į kitas aukštąsias mokyklas, nors gyvena Kaune ir turi važinėti į mokslavietes.

Jaunimas partijon varu va romas, nesiklausiant jaunuolių nori ar ne Pradiųjų mokyklų pirmuose skyriuose spaliukai,

aukštesniuose — pionieriai, vėdinėse ir aukštosiose mokyklose jau komjaunuoliai, o gyveniman išėję — partijos nariai. Takelių į šonus beveik nėra.

Dauguma ir nesipriešina, nes lengviau gauti darbą. Aukštosios mokyklos, įteikiamos diplomus kartu įteikia ir partijos bilietą. O kas ne komunistas ir pradeda dirbti, tai jį globoja partija, per profesines sąjungas stengiasi padaryti nariu. Taip ir stojama partijon beveik prievarta. O pas komunistus prievarta vi sur madoje.

PROFSĄJUNGŲ VEIKLA

Kiekvienoj darbovietėj veikia profsąjungų skyriai. Jų komitetų nariai būna tik partiečiai. Imenių direktoriai visi komunistai. Atsiranda daug ir iš darbininkų pataikūnų, kurie stoja partijon, bet ne visi.

Kariuomenėj kareivėlius padaro komjaunuoliais. Paleidžiant namo, pranešama grįžti mo vieton, kad jie komsolcai. Grįžusius partija stengiasi globoti ir įtraukia į visuomeninį darbą. Tačiau komjaunuoliai ne visi tampa komunistais. Žiūrint, į kokius kolektyvus patenka dirbti.

Mažiausia komunistų yra kolūkiečių tarpe. Kolūkių pirmi

ninkais būna tik partiečiai. Dažnai ir rusai. Brigadieriais būna partiečiai iš vietinių kaimų. Čia pasitaiko ir šunelių Partija tokius mėgsta.

KAIMAS — LIETUVYBĖS TVIRTOVĖ

Dauguma kaimo gyventojų ne partijos žmonės. Jie nieko neturi ir mažiausia bijosi, nes jau nėra kuo juos pabaidyti. Jie beveik visi ir bažnyčionai. Kaimas yra lietuvių tvirtovė.

Rusai gyvena Lietuvoj yra visi partiečiai. Taip pat ir žydai. Jie visi sulindę į pačias gerąsias ir gerai mokamas tarnybas. Niekur jų nepamatysi stovint eilėse. Visi komunistai prekes gauna iš sandėlių ir papigintomis kainomis. Žydai lietuviams reiškia neapykantą ir keršiją. Jie dažnai pasako, kad dar lietuvių galvomis brūkiosime gatves.

Buvo suspektas spekuliantų kolektyvas, spekuliuojęs aukso, brangenybėmis ir užsienio valiuta. Ta grupė buvo suimta ir nuteista mirti. Bet greit viskas autilo. Iešama, viena žydė iš tos grupės gulėjo Kauno poliklinikoj, tai iš trečio aukšto iššoko ir užsimušė.

O kai buvo išaiškinti ir nuteisti mirti buvę lietuvių partizanai, tai jų sušaudymas buvo išbarabanytas per spaudą ir radiją.

Daug žydų turi lietuviškus vardus ir pavardes. Daugiau sia jie suspietę Vilniuje.

Kasdieniniame buitės gyvenime komunistai turi privilegijas. Jie turi geresnius darbus ir gauna be eilės butus. Yra jiems ir speciali vaistinė su užsienietiškais vaistais. Ligoninėse jiems yra atskiros palatos, pagerintas maistas ir veltui vai-tai. Šiaip piliečiams geresnius vaistus reikia patiemis nusipirkti.

Kelialapiai į kurortus ir

poilsio vietas pirmiausia ap rūpinami partiečiai. Jie pirmoje eilėje siunčiami į įvairias mokyklas ir kursus specialybei pagilinti.

GYVENTOJAI PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Gyventojai yra nusistatę prieš sovietinę santvarką ir prieš rusus, nes čia įžiūrimas vietos gyventojų išnaudojimas ir paniekimas. Mat, okupantai yra «vyresnieji broliai», o tikrieji krašto šeiminkai «jaunesniais broliais» vadinami.

Lietuvių inteligentija nemėgsta komunistų santvarkos, bet nenori ir kapitalistinės, nors dauguma iš jų jos nėra matę. Privilegiuotoji klasė kažkaip slegia juos. Nors sakoma, kad dabartinėje Lietuvoje luomų nėra.

Jie norėtų, kad krašte visiems būtų gera gyventi, kad visa aplinka būtų lietuviška ir savame krašte lietuvis būtų pilnas šeiminkas. Jaunuo meni patinka Tito santvarka Jugoslavijoje ar kažkas panašaus.

Išžudyta šimtai tūkstančių nekaltų lietuvių. Užkaltauose vagonuose nutroškinti bejėgiai kūdikiai Sibiro plynėse išmarinti badu mūsų seneliai. Lietuvos partizanų krauju pasmerkta tėvynės girios ir šilalai išniekinti mūsų tautos didvyrių kapai ir visa tai atliko atėjūnai — maskoliai ir komunistų partija. Žodis «komunistas» ateityje tikrai bus šlykštus keiksmazodis.

ELTA PRANEŠA:

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

KO ŠIUO METU reikalaujama iš liaudies menininkų, atskleidė A. Valiuškevičiūtė «Tiesoje» nr. 203 įdėtame straipsnyje. Ji teigia, kad tie liaudies menininkai savo kūrini

niuose pirmiausia parodė «savitai suvokta žmogaus ir gamtos ryšį, šiandieninio gyvenimo laimėjimus, taikos problemas, skrydžius į kosmosą, su sūžavėjimą su dirbančiu žmogumi». Tik antroje eilėje paminėti kiti liaudies meno motyvai, kaip pasakos, padavimai, dainos, šventiniai papročiai. Matyt, Lietuvos gyvenime esama tiek daug negerovių, kad ir liaudies menininkams pavadama jas vilkti aikštėn. Jų tarpe minėtina kyšininkavimas, girtuoklystė, davatkiškumas, atsilikimas. Kovoti su religija pavadama ne tik rašytojams, dramaturgams ar žurnalistams. Š religijos šaipytis privalo ir liaudies menininkai.

A. Kvasas sukūrė kompoziciją «Paskutinis teismas», kurioje jis šaiposi iš religinių prietarų: čia ir velniai verda smalą tamsiame pragare, ir eilė žmonių, žengiančių pro skaistyklės vartus, ir angelai, sveriantieji žmonių poelgius ir t. t. Kitame Kvaso darbe — skulptūroje pavaizduota, kaip «velnias aėša davatką» ir t. t.

LIETUVOS TRANSLIACIJOS

Lietuvoje klausomos. Spaudoje jau nekarta buvo rašyta apie Lietuvos siųstuvo programas. Pastaruoju metu K. Tiesoje pasirodė faljetonas «Koncentracijos melas», kur lietuvių radijo pranešimu turinys pavadintas melais. Aišku, kad sovietų režimas niekuomet nepagirs užsienio lietuvių laisvojo žodžio, bet svarbu, kad partija reaguoją ir plūsta, kad tiesos žodis iš Vakarų pasiekia Lietuvos gyventojus. Kartu paaiškėja kad matomai gaugelis tų transliacijų klausosi ir tai jau nėra niekam jokia paslaptis.

Δ Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

XXII

(tąsa)

— O aš kokį siaubą pergyvenau! — prisimindama tą baisią valandą, sušuko Jadvyga. — Jūs įsivaizduokit, kad čia pat prie mano kojų krito realinės gimnazijos mokinys. Kulka jam pataikė stačiai į galvą. Kraujas ištiško aplinkui. Aš vos neapalpau.

Ponas Skrodskis net išblyško, išgirdęs šituos dukters žodžius.

— Ak, Jadze, — vos begalėjo ištartį priekaištingai virpančiu balsu. — Reikėjo gi tau lįsti į gatvių skandalus! Ar ten vieta gerai išauklėtai panelei? Tave galėjo nušauti kaip tą nelaimingą jaunuolį.

Bet Jadvyga nustebusi ir pasipiktinusi pažiūrėjo į tėvą ir atkakliai atkirto:

— Tėve! Kiekvieno patrio

to pareiga buvo dalyvauti toj manifestacijoje! Ir geras išauklėjimas kaip tik to reikalaujo.

Ponas Skrodskis pagalvojo, kad bus sunku susikalbėti su dukeria.

— Kiek buvo užmuštų? — klausė juristas.

— Bet Pianka, tarsi negirdėjęs to klausimo, pasakojo toliau. Taigi išbėgijus miniai, pasitraukė ir kareiviai, palikę vietoje užmuštusius sirus žėistuosius. Žmonės vėl ėmė rinktis. Vyrai rėkavo ir keikė, moterys raudėjo ir klykė. Rinko sužeistuosius ir lavonus. Kiek jų buvo, sunku pasakyti. Laidojo penkis, bet vėliau sklido ganių, kad nukaujų buvę žymiai daugiau, tik kai kuriuos kažkokiu būdu nuslėpę, kitus sumetę į

upę.

Kai žinia apie tą tragediją apskrido miestą, į gatves išsiliejo dar didesnės minios. Visų širdys degė pagieža ir kerštu Valdžios žmonės nusigando. Atrodė, kad tučtuojau sprogo sūkilimas, o vyriausybės ginkluotosios pajėgos buvo tokios menkos.

Tą patį vakarą susidarė miesto piliečių delegacija. Ji turėjo vykti pas vietininką, kunigaikštį Gorčiakovą, bet ko ji turėjo reikalauti, niekas aiškiai nežinojo. Delegaciją atstovavo įvairiems miestiečių sluoksniams: namų savininkams, dvasininkams, amatininkams, literatams, kariškiams, pramonininkams, gydytojams, advokatams, pirkliams, bankininkams — iš viso joje buvo 14 žmonių.

— Vieno atvaizdą aš jums tuoj parodysiu. Vieną minutę! — sušuko Jadvyga, išbėgo į savo kambarį ir tuoj sugrįžo, laikydama rankoje fotografiją. Ji vaizdavo stambų, garbaniuotą, pakirptais ūsais vyrą,

kuris atsiraitęs rankoves su prijuoste sėdėjo prie stalelio ir kalė batą.

— Tai batusiuvys Stanislovas Hišpanskis, — paaiškino Jadvyga. — Jis išdrįso pačiam Gorčiakovui sviesti į veidą kaltinimą, kad tai pats vietininkas davęs ženklą mušti žmones kaip gyvulius. Štai kokių patriotų išaugo pilkoje amatininkų masėje!

— Taip, — pritarė Pianka. — Hišpanskis tą dieną pasidarė populiariausias žmogus Varšuvoje. Tūkstančiai šitokių fotografijų paplito mieste per kelias dienas.

Skrodskis abejingai dirstelėjo į nuotrauką ir nieko netaręs pastūmėjo ją Jurkevičiui.

Viena, ką išsiderėjo delegacija iš Gorčiakovo, tai kad kovo 2 dieną būtų leista ne kliudomai, iškilmingai palaidoti penkias susirėmimo aukas.

Visuotiniu gedulu apsidengė Lenkijos sostinė Juodo

krepo laikščiai, kaspiniai kordos, vualiai pasidarė būtinu moterų ir vyrų aprangos dalim. Kad dar labiau paryškėtų tie gedulo ženklai, juodų laikščių pakraščiai, švarkų atlapai, skrybėlių ir kepurų kraštai buvo apsiuvinėti baltomis juostelėmis. Krepais pasipuošė lėlės magazinų vitrinose, manekenai madų salonuose ir kirpyklų languose. Varšuva jaudinosi tuo egzaltotu gedulingumu.

Dvi dienas ligi laidotuvių miestas gyveno nepriklausomai nuo valdžios organų. Po liečia gatvėse nesirodė Tvarkos prižiūrėjo savotiška milicija, «tautiniai konstablai», daugiausiai studentai ir moksleiviai, apsirengę savo mokyklų uniformomis, su gedulo kaspiniais ant kairiosios rankos ir numeriais kepurėse. Jų buvo pilna visur, ir visi jų klausė be prieštaravimo.

(B, D)

LIETUVA

• NOSSA LITUANIA,
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 3.000, visoje P Amerikoje. RÉMÉJO PRENUMERATA Cr.\$ 5.000. GARBĖS PRENUMER. Cr.\$ 10.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$30.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 75.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nu žiūr-a. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui pra šant. Pavarde pasirašyti straipsniai reibūtinai išreiškia redak elijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

Atsitiko, Kas Neturėjo Atsitikti

Didžiausiu neišmanėliu būt buvęs apšauktas tas kas prieš 50 metų būt išdrįsęs pakviesti popiežių į kokį nors tarptautinį valstybių politikų suvažiavimą. Tada popiežius buvo laikomas jau palaidotas visiems laikams.

Ir štai XX amžiuje, virė šimto valstybių vyrų suvažiavimas New Yorke pakviečiamas popiežius tarti savo žodį! Pakviečiamas net ne kataliko, ir net ne krikščionio iniciatyva! Ir jis priimamas su didele pagarba. Ir išklausomas įtemp tu dėmesiu Palydimas audringais plojimais ir viso pasaulio spauda komentuoja jo kalbą, kaip nepaprastos reikšmės įvyki. Net komunistai dar nedrįso jos suniekinti

Pirmą kartą pasaulio istorijoje, kaip pabrėžė pats šv. Tėvas Kristaus vietininkas turėjo progos susitikti vienoj vietoj su visu pasauliu ir jam pasiūlyti Kristaus atneštąją taiką visiems geros valios žmonėms.

Visa tai parodo aiškiau negu dieną, kaip labai aukštai yra iškilęs popiežiaus autoritetas pasaulio akyse, ir kaip labai pasaulis yra ištroškęs autoritetingo tiesos žodžio.

Šita mūsų Bažnyčios galvai parodyta nepaprasta pagarba ir pasitikėjimas įpareigoja kiekvieną kataliką savo gyvyje gyvenimo pavyzdžiu paliudyti, jog yra galima gyventi taikoje ir broliškoje meilėje, kaip jis savo kalboje išdėsto; kad tikintieji katalikai niekam neleisdžia pralenkti savęs geruose darbuose taikai ir teisingumui palaikyti. Tikinčio kataliko namai yra pagarbos, meilės ir taikos židinys. Tai meilei ir taikai sukurti ir palaikyti jokia kaina jokios aukos nėra per didelę.

Dėl nepaprasto šv. Tėvo kalbos varbumo ir svarumo meilei ir taikai palaikyti, duosim per eilę «M. L.» numerių ištiesą jos vertimą.

Fotografijos Kalba

Anądien aplankiau mielijai kunigą kleboną Šeškevičių. Besidalinant mintimis apie mūsų jaunimo reikalus, jis atnešė savo fotografijų rinkinį albumą. Ir jis ėmė rodyti dar jo laikais Zelinos lituanistinę mokyklą baigusiuju klasių nuotraukas. Vienoje dešimts mokinių, kitoje gal pora dešimčių, dar kitoje mažiau. «Kiek, manai iš tos štai klasės buvusių mokinių šian dien dar pasirodo lietuviška me S. Paulo kolonijos gyvenime?» — jis paklausė. «Jokios nuovokos neturiu», prisipažinau. Tada kun. Juozas rodo vieną nuotrauką, kur ir jis viduryje gražaus būrelio sėdi. «Štai iš tų tik ta viena mergina dar dalyvauja lietuviškame gyvenime. Visi kiti dingę». Atverčia kitą nuotrauką: «Iš tos grupės tik tas vaikas retkarčiais dar pasirodo, ir šitos dvi mergaitės. Visi kiti dingę». Ir taip perėjo vieną po kitos eilę nuotraukų ir visose parodė daugiau lietuviškais lavonais virtusių, ne gu dar gyvų vyrų ir moterų.

Kokios išvados darytinos iš tokių faktų Fotografijų kalba liūdna. Labai liūdna. Ją išgirdus gyviesiems lietuviams reiktų susėsti ir broliškai, nuoširdžiai, nieko nekaltinant, niekam nepriekaištaujant gerokai palaužyti galvas ir širdis, kas mums daryti kaip numirusius atgaivinti ir kaip šių dienų negausų lietuviškosios mokyklos lankytojų būrelį paveikti, kad ir jis nevi. stų lavonais, bet kad taptų lietuviško atgimimo patraukliais šaukliais. Tai galėtų būti lietuviškųjų jaunimo metų centrinis uždavinys.

J. Kidykas.

Popiežiaus Kalba Jungtinėms Tautoms

1965 M. SPALIO 4 D

Pradedami tarti žodį šitai nepaprastai pasaulio auditorijai. Visų pirma norime pareikšti gilią padėką p. U Thant jūsų generaliniam sekretoriui už pakvietimą aplankyti Jungtines Tautas, mininčias dvidešimtą įkūrimo metines taikai ir visos žemės tautų bendradarbiavimui palaikyti.

Taip pat dėkojame ir visuo tinojo susirinkimo prezidentui p Amintore Fanfani, kuris, nuo pat išrinkimo dienos tai pareigai, nuolat skiria mums labai palankius žodžius.

Dėkojame jums visiems, čia susirinkusiems už malonų priėmimą ir labai nuoširdžiai sveikiname kiekvieną jūsų Jūsų draugiškumas pakvietė mus ir įsileido į šitą susirinkimą ir mes prisistatome jums kaip draugas.

Drauge su savo asmeniškumu pasveikinimu perduodame jums dabar posėdžiaujančiose II Vatikano Ekumėniškoios Santarybos sveikinimus, kurią atstovauja čionai mus palydėję kilnieji kardinolai.

Jūs ir savo vardu — pagarba ir sveikinimai jums visiems!

Šitas susitikimas, kaip visi suprantate, yra dvejopo pobūdžio: jis atsižymi savo paprastumu ir drauge didingumu. Atsižymi paprastumu, nes tas kurs čia stovi jūsų akivaizdoje yra toks pat žmogus, kaip ir jūs yra jūsų brolis net vienas iš mažesniųjų tarpe jūsų kur atstovaujate suveenes valstybes. Uk mes atstovaujame tik mažytį, tartum simbolišką suverenumą, — jei norėtumėt žiūrėti į mus iš to taško — patį mažiausią, bet reikalingą suverenumą, įgalinantį mus laisvai vykdyti savo dvasinę pasiuntinybę ir užti rinti tuos kurie palaiko su mumis ryšius, jog esame nepriklausomi nuo bet kokios kitos šio pasaulio suvereninės valdžios. Jis nesinaudoja jokia žemiška (laikine) valdžia ir neįsivaizdina nė mažiausios ambicijos (toje plotmėje) su jumis lenktyniuoti. Iš tiesų mes neturim ko iš jūsų prašyti: jei jokių klausimų kelti Daugų daugiausia teturime vieną troškimą, išreikšti, tai prašyti — leiskite mums patarnauti jums tuo kas yra mūsų kompetencijoje, nesuinteresuotai, nuolankiai su meile.

Tai pirmasis mūsų pasisakymas. Kaip regite, jis yra tiek paprastas, kad gali atrodyti nereikšmingas šitam susirinkimui, pratusiam svaręti ti svarbiausius ir sunkiausius uždavinius.

O tačiau pasakėme, ir visi čia esantieji jaučiate, jog šitai momentas yra didingas mums ir jums.

Visų pirma jis yra didingas mums. Gerai žinote, kas esame, Kokią kas jūsų pažiūraturėtų į Rom s vyskupą, visi

žinote, kokia yra mūsų misija: esame nešėjai žinios visai žmonijai. Nešame žinią ne vien savo pačių ir didžiosios katalikų šeimos vardu, bet taip pat ir vardu visų tų brolių kr kščionių, kurie dalijasi čia pareiškimais sentimentais ir ypač vardu tų, kurie buvo tokie geri, kad įsakmiai pavedė mums būti ir jų balso nešėjais.

Tartum pasiuntinis, kuriam po ilgos kelionės pagaliau pasisekė įteikti patikėtą laišką, jaučiamės ir mes pergyveną tokią, nors ir trumpą akimirka, kurioje išsipildo dvidešimt amžių širdyje nešiotas troškimas. Juk kaip atsimenate, atvykstame ilgai kelionę ir atsinešame su savim ilgą istoriją: čia švenčiame epilogą (užbaigą) ilgos, varginančios, su visu pasauliu pasikalbėti jieškančios kelionės, kuri prasidėjo tą dieną, kai buvo įsakta: «Eikite ir neškite gerą naujieną visoms tautoms». Jūs čia reprezentuojate tas visas tautas.

Leiskite mums pasakyti, jog visiems jums atnešame žinią, taip liksmą ir kiekvienam jūsų adresuotą žinią.

Mūsų atnešamą žinią visų pirma galim pavadinti moraline ir iškilmingu patvirtinimu šitos aukštos institucijos. Šita žinia remiasi mūsų istorine patirtimi, ir kaip «prityrę žmonijos reikaluose» (peritos em humanidade) atnešame šitai organizacijai paskutinių mūsų pranokėjų visų vyskupų ir mūsų pačių balsus, būdami įsitikinę, jog ta organizacija pristato būtiną modernios civilizacijos bei pasaulio taikos kelią.

Tai sakydami esame tikri, jog taip pat kalbame gyvųjų ir mirusiųjų balsais. Mirusiųjų — baissuose praeities karuose kritusių balsais, svajodami apie pasaulio sutarimą ir taiką. Kalbame gyvųjų balsais, kurie tuos karus pergyveno ir griežtai pasmerkia tuos kurie norėtų juos vėl pradėti, ir tų gyvųjų balsais, kurie kupini pažitikėjimo, žygiuoja priekyje tai dabartinės kartos jaunimo, kuri teisinaigai tikisi geresnės žmonijos. Mes pasisaviname ir neturtėlių likimo apleistųjų kenčiančiųjų teisybės ir gyvenimo vertingumo trokštančiųjų, laisvės gerovės ir pažangos geidžiančiųjų balsus, Žemės tautos kreipiasi į Jungtines Tautas, regėdamos jose paskutinę sutarimo ir taikos viltį. Norime čia atiduoti jų sykiu ir mūsų, mokestį garbingumui ir vilčiai. Dėl to šis momentas yra didingas ir jums.

Žinome, jog jūs tai pilnai juntate. Bet pasiklausykite toliau mūsų žinios. Jūsų pastatytas pastatas niekada neturi būti nugriautas. Jis turi būti tobulas, kad atitiktų pasaulio istorijos statomus reikalavimus. Jūs atžymėte žmo-

nijos išsivystyme vieną laiko tarpą. Toliau nuo šiol grįžti nebegalima ir pažanga yra esmės reikalas. Jūs teikiate nepaprastai paprastą ir vaisingą sambūvio formulę daugybei valstybių, kurios nebegali viena kitą ignoruoti.

Visų pirma jūs vieni kitus pripažįs ate ir gerbiate. Jūs valstybių nekuriate, bet kiekvieną jų kvalifikuojate kaip tinkamą užimti vietą šitame tvarkingame tautų susibūrimo. Jūs suteikiate aukščiausios ir juridinės vertės pripažinimą kiekvienai nepriklausomai tautinei bendruomenei, garantuodami jai garbingą tarptautinę pilietybę. Jau pats savyje tai yra didelis pasitarnavimas pasaulio žmonijos reikalams, t. y. aiškiai nusakyti ir gerbti pasaulio bendruomenės valstybes narius ir patvirtinti jų juriną padėtį, kuri teikia joms teisę būti pripažintoms, ir visų respektuojamoms. Iš to gali kilti tvarkingas ir patvarus tarptautinis gyvenimas.

Taip ir turi būti: tai yra mūsų pagyrimas ir mūsų linkėjimas, kurį, kaip matote, mes formuluojame ne (tartum) iš lauko, bet iš vidaus, remdamiesi jūsų pačių statutais.

(Bus daugiau)

«IŠ DIDELIO RAŠTO...»

Išėjo iš krašto «Darbininkas» pastebi, jog kažkaip keis tai yra susimaišę taip vadina mi liberalai politikai ir profesoriai. Pav toks senatorius Fulbright smerkia «Jaunuosius amerikiečius už laisvę» kam je kritikuoją ir protestuoja, kad Amerikos valdžia varo biznį su komunistine kamunija. Tai esąs grynai valdžios vyrų reikalas. Žmonės neturį j tai kistis. O tas pats senatorius nē zodeliu nepasmerkė tų profesorų bei studentų, kurie ėmė veikti prieš valdžios politiką. Vietname. Jei užtari komunistus — esi geras, liberalas. Jei užtari komunistų pavergtuosius — esi blogas, nesikišk į valdžios politiką.

A BA VĖL:

Nemaža profesorų dėsto, jog nesą jokios objektyvios tiesos nei moralės principų. Oregono universiteto laikraštyje vienas studentas parašė tiems profesoriams laišką:

«Klasėse jūs pakartotinai mums tvirtinate, kad tiesa yra reliatyvus dalykas, kad dorinės vertybės neturi pastovios prasmės, kad supratimas apie gera ir bloga esąs priemonėsi nių laikų mitas (pasaką). O dabar jūs griežtai skelbiate, kad Amerikos vyriausybės įsipareigojimai Vietnam esą nemoralūs».

Ar tie profesoriai tiki, ką patys mokina, ar tik skelbia moderniškus prietarus, ar iš didelio rašto išėjo iš krašto?

Jaunystės AIDAS

Ka Veiksite?

Lietuviškojo jaunimo metai pradėti šio mėn 10 dieną. Jie baigsis 1965 metais tą pačią dieną. Australijos, Kanados ir Šiaurės Amerikos liet. jaunimas sujudo gyviau veikti. Ren giasi šventėms, kongresams, dainų ir taut šokių šventėms kursams, stovykloms ir t. t.

Kaip atžymės savo metus ietuviškasis Brazilijos ir ypač S. Paulo jaunimas?

Šių eilučių autoriui atrodo kad mūsų jaunimas yra labai pasimetęs, išsiblaškęs, viens nuo kito nutolęs, lietuvis lietuviui svetimas pasidaręs. Ar nebūtų viens pirmųjų programos punktų pasistengti kokiu nors būdu jaunimo metais tą jaunimą labiau suartinti. Kaip suartinti? Organizuojant juo mias progas jam susitikti ir drauge pabūti, pasilinksinti ir padiskutuoti, pasisakyti rū pimais klausimais ir t.t. Visų tokių susiartinimų bei pabea dravimų viršūnė galėtų būti

Brazilijos ar net visos Pietų Amerikos lietuvių jaunimo kongresas, paties jaunimo suorganizuotas.

Ar nebūtų patrauklus dalykas organizuoti S. Paulyje liet jaunimo (įskaitant ir vai kus) talentų pasirodymo vakarus, ar dienas, kur mūsų jaunimas galėtų parodyti ką galys įvairiose srityse: muzikoje, tapyboje, dainoje, šoky je, sporte ir t. t.

Tai tik pora minčių pra džiai. Tik reikia dabar pa čiam jaunimui, bent keletai veiklesnių susieiti, susėsti ir paplanuoti ir darbu pasiskirs tyti. Beplanuojant ateis kitų, dar geresnių minčių

Bet su planavimu negalima delsi, negalima laukti iki jaunimo metai įpusės ar į pa tį galą nugarmės ir tada šok ti ko nors «ant greitųjų grieb tis, savo garbei išgelbėti». Planuoti reikia tuojau.

joje». «Lietuvis studentas Amerikos universitetuose». «Ištikimumas dviems tautoms, «Kodėl eilinis ateitininkų na rys nenori imtis atsakomy bės?» ir t. t. Šių diskusijų re zultatai bus išspausdinti Lietu viškuose laikraščiuose

VAKARINĖS PROGRAMOS

Vakarais buvo prarvestos programos, kuriose pasirodė jaunimo talentai Aldona Zail skaitė suruošė meno parodą, kurioje išstatyti G Žumbakie nės V Krištolaitytės, R. Laniausko i A Bičiūno kūri niai Detroitiškės D. Poltery tės, D Majauskaitės, D Bajorā naitės, Irena Butkutė ir A Čiunkaitė supažindino mus su modernių lietuvi poetų kūryba. O amaitė pravedė rugiapjūtės vakarą senojoje daržinėje, per kurį grupė sto vyklautojų pasirodė su gitaro mis, dūdelėmis ir dainomis. Per talentų vakarą pasirodė pianistai, poetai dainininkai, Netruko ir humoro. Toronto studentai surengė ypatingai juokingą «Pelenės» vaidini mą, kuriame, ant galo, kara laitės nuėjo su ragana.

18 «Drago» rugs 18 d.

Pastaba: Red. davė iša mesnį liet jaunimo stovy

klos aprašymą, kurs paro do, kaip kitų kraštų lietu vių jaunimas veikia. kas jį domina, kuo jis rūpinasi. Ne viena čia paminėta te ma būtų svarbi ir Brazili jos liet. studentus pake denti

DIDŽIŲJŲ ASMENYBIŲ PĖDOMIS

Šiomet sueina 700 metų nuo didžiojo italų poeto Dante Alighieri gimimo,

Yra žmonių, kurie savo spe cialiomis moralinėms ir inte lktualinėms ypatybėmis ge riau negu kiti liudija Kūrė jo gerumą ir visagalybę, kar tu kilnią visą žmoniją

Tarp jų vienas, be abejo yra Dante Alighieri šis italų poetas gimęs 1265 metais Florencijoje, tačiau savo kū riniais, ypač «Dieviškąja Ko medija» gyvas dar ir šian dien. Šis jo veikalas yra skai tomas pats pajėgiausias ir ori ginaliausias visuotinos litera tūros poetinis kūrinys.

Prisimenant šiandien Dantę, kai visas pasaulis jam teikia garbę begaliniais meno ir kultūros minėjimais, minėda m s jo septynių šimtų metų gimimo sukakį, yra pareiga

pabrėžti jį kaip aukščiausią moralinių ir intelektualinių vertybių pavyzdį, kaip t-isin gumo ir žmoriškųjų vertybių gynėją, vertybiu, paremtų ne sugriaunamu tikėjimu.

Jo kūryba tai skatinimas gėriui, teisingumui supratimui Poetas kuris sunkumuose, skausmuose ir pakeituose varguose ilgais tremties me ta'is rado jėgų nepa'asti sa vo tvirtų moralinių principų galėjo mokyti žmones:

«Prisimiakite savo kilvę Juk ne kaip gyvulėliai esat. [te gyventi sukurti, bet sekti dorybę ir pažinimą» (Prag. XXVI, 118-120)

Jo mokymas net už septy nių šimtmečių nuotolio lieka įspūdinga aktualija, lyg tai būtų pasakyta šių laikų visuo menei, kuri šiandien, kaip ir vakar, kenčia ir neapkenčia ir tebeatrodo, kad nenori su prasti kad tik Kristaus moks le galima rasti tikrąją taiką.

Žmogus, kuris kentėjo ir kuris mokėjo iš savo skaus mo rasti kelią priartėti prie Dievo, mus moko savo patir timi, o savo kūryba sudaro veiklų įrankį dvasios pakėlimui, Jo pavyzdys yra reikš mingas visiems žmonėms be laiko ir vietos skirtumų nes patsai Dante ja čiasi Dievo kūriniu ir pasauliu piliečiu, jam «pasaulis yra tėvynė, kaip žuvims jūros».

Sąmoningas jam Apvaizdos skirtu aukštu pašaukimu, Dan te atstovauja vargų ir sieki mų žmoniją, pakeičiant į nuostabią poeziją. Jo veika lų skaitymas, gilinimasis ir apmąstymas suteikia tikro dvasinio ir protinio pasitenki nimo, kartu mums duoda pa žinti per jo kilnią už žemės ribų aventūrą auolatinę žmo giškos būties kovą sugrįžti į D evą, ieškant pažinimo, tei sybės ir laisvės.

R. A. P.

Studentu Ateitininku Vasaros Stovykla

Šiais metais į Š Amerikos studentų ateitininkų stovykla suvažiavo jaunimėlio net iš 22 miestų Stovyklos vadovybė irgi atstovavo ne vieną vietovę, Kapelionais buvo kun K. Trimakas, «Laiškų Lietu viams» redaktorius ir k. n. R. Kasponis.

Reikia pripažinti, kad dau gumą studentų į stovyklą atvi liojo noras susitikti su senais ir naujais lietuviais draugais. Gintaras Dambava išsiarė: «Gyvenant nuošaliau nuo lie tuvų yra beveik neįmanoma išsirinkti lietuvių vyrą, ar lie tuvaitę žmoną. Jeigu norim išlaikyti gyvą lietuviybę, rei kėtų stovykloje visus studen tus uždaryti viename kamba ryje ir neišleisti tol, kol visi nepasirinks».

Nuo rugpjūčio 25 iki rugsė jo 6 draugystei Dainavos sto vykloje buvo susaupa gal daugiausiai jėg ir entuziaz mo. Bet buvo plati ir gili rim toji programa. Kas norėjo, tas galėjo daug pasisemti iš paskaitų, referatų, diskusijų. Stovyklautojai išklause pas kaitų šiomis temomis: esers Paulės: «Krikščioniškoji lais vė ir asmeninė atsakomybė», Prof A Damušio - «Ameri kos katalikybės dvasia» P Naručio - «Kun Alf L pniū nas» V Kleizos - «Išėivijos

lietuvių dabartinės veiklos ap tarimas», Dr. J. Pikūno - «In teligentškumo supratimas ka talikiškoje Amerikos studen tiijoje».

Labai įdomu buvo išgirsti pačių studentų pasakymus, Kęstutis Girnius skaiė: «Esa mo laikotarpio ir aplinkos įvertinimas», Salvinija Gedvi laitė ir Augustinas Idzelis, «Ateitininkų organizacijos tiks lai, August Sužiedelis «Dvie jų karų santykiavimo» proble ma», Aldona Zailskaitė ir Ka zys Jankauskas - «Lietuvis studentas ir kitataučiai vedy bų klausimais».

Po šių referatų visuomet kildavo ilgos diskusijos ir ne mažai žmonių pareiškėdavo sa vo nuomones.

Diskusiniai būreliai sukosi apie 4 bendras temas: tikėji mo klausimai, lietuviybės pro blemos, organizacinė veikla ir gyvenimiškos temos. Dis kutuota: «Krikščionis optimis tas», «Tikėjimo reikšmė asme niškam studento gyvenimui», «Dabartinė Amerikos mora linė padėtis», «Kodėl ir kur dingta lietuviai studentai?», «Lietuviybės klausimas vedybose» «Grįžimas Lietuvon jai aisivę atgavus», «Lietuvio stu dento skirtingi bruožai», «Lie tuvių kalbos reikšmė išėivi-

DON SCHOLANDER - QUATRO MEDALHAS DE OURO

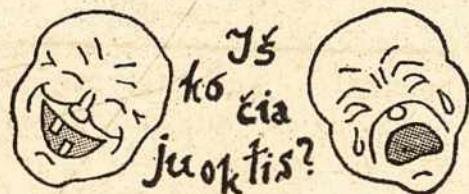
— Esse jovem de 18 anos, calouro da Universidade Yale já conseguiu nos Jogos Olimpicos o que nenhum outro des portista conquistou: quatro medalhas de ouro em apenas uma disputa. Ganhou a prova de 100 metros nado livre, a de 400 metros nessa mesma modalidade, e foi o lider das duas equipes de revezamento vencedoras, Don, o nadador de maior destaque de 1936, foi o primeiro a fazer a prova de duzentos metros em dois minutos. É membro do Clube Náutico Santa Clara, de California, que, sob o treinamento de George Haias, tem produzido nadadores de um gabari to tal que das 53 colocações conquistadas pelos Estados Uni dos nas Olimpíadas 15 se devem aos membros do Sta. Cla ra Don nada com naturalidade Sua mãe fazia as vėzes nas cenas de nataçao nos primeiros filmes de Tarzan, dublando a atriz principal, que não gostava de nadar.

(usis)

Ar um neatrodo, kad karo įjaudintas žmogus pametė ver tybių saiką? Kasdieną girdžiu viską jaukiant į krūvą. Bet ar žmogus dėl to kaltas? Jis tiek daug šurpulingų momen išgyveno, kad dabar sunku berasti toki, kuris gilesnį įs pūdį padarytų. Aš mačiau, kaip žmonės juokėsi aplinkui bombom sprogstant, kodėl šian dien nesišaipyti iš paprastų daiktų, kaip meilė, tikėjimas, Aš nenoriu sakyti, kad pagar ba vertybėms iš mūsų sielos būtų išnykusi. Mes tebesame apkvaisë.

J. Jankus (iš «Nakties ant morų»)

Rugsėjo 15 24 d. Erfurto mieste vyko lietuvių kultūros dekada. Ten lankėsi Lietuvos delegacija — pirmuoju daly vavo partijos žmogus: LKP CK skyriaus pavaduotojas A Laurinčiukas, be to, dalyvavo poetas A. Baltakis, solistas V. Daunoras neseniai įkurto an sambio «Lietuva» artistų gru pė spaudos, radijo ir televi zijos atstovai.

GERAS SPRENDIMAS

Montgomerys Epšteinas buvo miesto centre su savo žmona ir keturiais mažais vaikučiais, prisivaikščiojo, pavar go ir nutarė taksiu parvažiuoti namo. Tai sustabdė taksį ir paklausė šoferį:
 — Kiek paimsi?
 — Po du dolerius už tave ir žmoną, o vaikus už dyką.
 — atsakė šoferis,
 — Gerai, — tarė Epšteinas:
 — Sėskite, vaikučiai, ir važiuokite, o mes su mama grįšime autobusu

SUNKIAI SIRGO

Sunkiai susirgęs, kaimo šykštuolis pradėjo maldauti kleboną
 — Pagelbėk man pasveikti, tai naujai bažnyčiai statyti

duosiu dvidešimt penkis tūkstančius!

Kai jis pasveiko, tai klebonas jau nebegalėjo sugauti jo. Jis vis pajėgdavo išsisukti, kad nesutiktų klebono. Bet kartą klebonas vis dėlto užčiupo jį pašte ir tiesiog priminė pažadą

— Sakei, kad duosi bažnyčios statybos fondui dvidešimt penkis tūkstančius, jeigu pagysi!

— Ar aš taip sakiau? — nustebo jis, — Tai tik leidžia apytikriai suprasti, kaip sunkiai aš sirgau.

NESUSIPRATIMAS

Saliūno savininkas ramiau sėdėjo miegojo, kai 3 val. rytą suskambėjo telefonas.

— Kada tavo saliūnas atidarytas? — paklausė jį girtas balsas.

— Vienuoliktą valandą. — atsakė savininkas ir padėjo ragelį

Po kelių minučių vėl suskambėjo telefonas, ir tas pats

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALURGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
 ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS.
 Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente
 Caixa Postal 371 — São Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS
 Advokatas

atlieka visu teisiniu pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548
 Raštinė: R. 15 de Novembro, 244 4.o - Sala 19 - Tel. 37-0324 no 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS
 FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO
 Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório:
 Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškų ir stiprių megstinukų, rubelius naujagimiams ir kit.
 Rua Jundiapéba, 45. Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 350
 TEL. 63-3285 — VILA ALPINA
 Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.
 Lietuviai pirkim pas lietuvius!

**ISIDÉMÉTINI ADRESAI
 LIETUVIŲ KONSULATAI:**

RIO DE JANEIRO: Dr. Frikas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708, veikia antradieniais — penkt. nuo 10 iki 13 val:

S. PAULO: p. Aleksandras Polišaitis, Rua Dom José de Barros, 168, sala 53, Tel. 32 0960, Veikia kasdien po piet.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

balsas paklausė:

— Kada tavo saliūnas atidarytas?

— Sakiau, kad vienuoliktą valandą, ir nė minutė anksčiau nėjėsi!

— Aš noriu išeiti, ne įeiti!

PASIRUOŠIMA NAMO

— Jau laikas man eiti namo ir pasiaiškinti žmonai, — taria vyras, žiūrėdamas į laikrodį.

— Pasiaiškinti, bet už ką ir apie ką? — nustebęs klausia jo viengungis draugas

— Ką aš galiu žinoti, už ką žmona prie manęs prikibs?

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pfo Ragažinskas, Tel. 63-5975.

TÉVAI ÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. (recados) 93 2341

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJŲ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606 Tel. 8 6423.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

V. ZELINA, pradžios mokyklos mokiniams, Sv Juozapo mokykloj. — antra dienais ir ketvirtadieniais 11 30 val. Gimnazijos mokiniams, São Miguel gimnazijoje — ketvirtadieniais 12 15 val

JŪSŲ PAGALBA REIKALIN GA BAIGTI IRENGTI MO OKOS KIEMĄ, IR MAŽA AU KA BUS DĖKINGAI PRIIMA MA

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

— Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite — Rua da Graça, 381 — casa 6 Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289. S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŪN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui Atelkite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
 Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

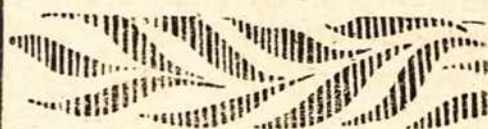
VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
 Sekmadieniais 10,30 iki 11 val 19, 25; 31 ir 196 metrų bangomis

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

„Žilvičio“ tėvų komiteto rengtas rugsėjo mėn. 25 d vakaras—koncertas, nežiūrlat kai kai kurie veikėjai aiškiai jį boikotavo gryo pelno davė Cr.\$ 304.350,00. Pinigai įjungti į milijono fondą ir padėti į banką

Sekantį kultūrinį rengimą „Žilvičio“ tėvų komitetas numatė rengti 1966 m balandžio mėn 16 d. ir Meninei programai parinko Vyt. Alano vieną dramos veikalą. Bet prieš tai komitetui dar teks pasidaruoti rengiant Kalėdų Eglutės šventę, kuri bus sausio mėn pradžioje.

ALDUTĖ NORBUTAITĖ su mama išvyko praėjusį penktadienį į JAV pas savo seserį. Prabūs gal metus laiko. Aldutė uoli choristė ir taut. šokių šokėja asigesim Jūsų Laimingos kelionės!

PADEKA

Sąryšyje su mūsų rengtu vakaru—koncertu, nuoširdžiai dėkojame:

1) Seselėms Pranciškietėms už leidimą naudotis gimnazijos sale.

2) „Mūsų Lietuvai“ už talpinimą įvairių skelbimų,

3) V. Zelinos jaunimui, dalyvavusiam koncerto meninėje programoje, o ypatingai konservatorijos „Francisco Braga“ direktorei p. Elvirai Kilbianskaitei—Belucci už paaušimą dainininkų ir akordeonistų ir jiems akompanavimą koncerto metu.

4) p. Al. Vinkšnaitiui už padavinimą linksmy kupletų ir talkininkavimą bufete.

5) Visiems mieliems svečiams už atsilankymą į koncertą, o ypač tiems, kurie atvyko iš tolimesnių apylinkių — Tautų Parko, Seno Maľno, Utingos, Ipirangos, Vila Industrial, Mookos ir t.t.

Jūsų visų meralinė ar materialinė parama skatina mus naujiems užsimojimams.

„Žilvičio“ Tėvų
Komitetas

Šiomis dienomis mirtis pareikalavo savo naujų aukų iš mūsų kolonijos. Užmigo Viešpatyje: Petrunelė Bartusevičienė, Paulina Tljunielienė, Jonas Ajauskas ir p. Nekvo zienė.

Savo gimtadienį švenčia šiomis dienomis „Mūsų Lietuvos“ skaitytojai, remėjai ir garbės leidėjai Ponai P. ir Ona Narbutai, p. Pov. Buitvydas, p. Ad. Gudiauskienė, Ona Mik

šienė ir Eng. Kubiliūnienė Linkime jiems gausios Visagailio palaimos.

Ilgametis „M. L.“ platintojas J. Baužys susirgo Hosp. Leon XIII jam buvo padaryta operacija. Igonis sveiksta ir gerai jaučiasi

A. A. PAULINA TIJUNĖLIS

Spalio 7 d. užmigo amžinybės miegu Paulina Tijunėlienė, 83 metų amžiaus, nuliūdi me paliko dukterį Pauliną, sūnų Vytautą anūkus, marčią ir žentą Palaidota S. Caetano kapinėse Septintos dienos šv. Mišios bus ketvirtadienį, 14 d. spalio 19, 15 val, vila Zelinoje.

Už a. a. Joną Ajauską 7 tos dienos šv. Mišios bus šeštadienį 16 d. spalio 8, 30 val V. Zelinoje

Stasys Ambroziejus nuoširdžiai kviečia visus savo pažįstamus, draugus ir gimines dalyvauti šv. Mišiose, Vila Zelinoje spalio 23 dieną 18 valandą.

Jos bus aubojamos už Prano Jurevičiaus žmoną Jieva, mirusią Pitstone Š. Amerikoje, už jo tėvus a. a. Jieva ir Stasį Jurevičius ir už St. Ambroziejaus mirusius tėvus Magdaleną ir Joną.

DĖMESIO, DĖMESIO!

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, talkinama visuose São Paulo lietuvių kultūrinių ir parapijinių organizacijų š. m. lapkričio (novembro mėnesio 13 dieną, šeštadienį 8 valandą vakaro, seselių pranciškietėlių gimnazijos salėje, VILA ZELINOJE, rengia

GRANDIOZINIŲ VAKARŲ BALIŲ

kurio programoje dalyvaus Teatro Munciepal solistai ir baleto artistai kartu su mūsų kolonijos dainininkais. Šokiams gros vienas iš geriausių São Paulo miesto orkestrų. Šio vakaro visas pelnas skiriamas prelado Kazimiero Miliausko gydymo išlaidoms padengti, todėl visi tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti

Rengėjai

JEIGU JUMS NAMO REIK PAS JUOŽĄ EIK!

Lapa Vila dos Remedios, Rua dos Bilzeiros, 75 (Seniau buvo rua Antonio Airosa) Kalbėtis tik su Juozu. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 3 iki 6 val. p. p.

KERMESSE NAUJA! SKIRTINGA! SENSACINĖ!

Kiekvieną spalio mėn. šeštadienį ir sekmadienį Vila Zelinos parapijos kieme.

Pelnas skiriamas užbaigti pradėtus parapijos darbus. Priduok jai svorio dalyvaudamas joje.

Prisidėk aukodamas gerus daiktus, kokius norėtumei ir pats liamėti.

Dalyvauk ir dirbk su savo šeima nors vieną dieną kokio nors kiosko atsakomingu vedėju.

Būdas ir vieta kur galima įteikti dovanas

Būdas — Aukų lapai su parapijos antspauda ir parapijos komiteto kasininko parašu.

Vieta — Jaunimo Namai.

— Prieš ir po M.š. nurodytu adresu.

— V. Zelinos klebonijoje

«Virką ką darysite darykite iš geros valios, kaip Viešpačiui ne žmonėms!» (Kol. 3/23)

Organizuoja V. Zelinos Parapijos Komitetas.

MOOCA

Buvusių Mookos liet. mokyklos mokinių arbatėlė—pobūvis sutraukė apie šimtinę dalyvų. Buvo ir mokyklos draugų, ne vien mokinių, kaip gerb. Liet. Konsulas Aleksandras Polišaitis su poniu p. P. Čiuvinskai ir kt.

Šventę surengė Pr. Alionis Jr., pats buvęs tos mokyklos mokinys, talkinamas panelių Mirnos ir Gražinos Braslauskaičių, Stasės Tunėnaitės, Irenos Skurkevičiūtės.

Pirmoji programa buvo kukli skirta labiau prisiminti mams ir pirmam kontaktui su seniai bematytais draugais

P. Alionis įvadinėje kalboje nusakė, kokiu tikslu tas pobūvis buvo rengiamas, priminė šimtus mokyklą perėjusių lietuvių, kurios dabar išsiskirstę po visą S. Paulį viens kito nebepažįsta ir kvietė atnaujinti pažintis ir stoti iš naujo lietuviškos kultūros darban.

Paskui kvietė tarti žodį T. J. Giedrį, dabartinį dr. V. Kudirkos rūmų vedėją, gerbiama konsulą A. Polišaitį, mokytojus N. Pupienytę ir St. Jurevičių, kurie papasakojo kaip dabar mokykla vėl veikia (su 30 mokinių) ir kvietė lietuvius siūsti vartus. Kalbėjo ir nors trumpą laiką mokytojavęs p. St. Butkus, kuris patikslino mokyklos kūrimo

istorijos faktus, Tarė žodėti ir porą metų čia tikybą dėstęs bei mokinių labai pamiltas kun. Tamašūnas. Mokinių vardu kalbėjo p. Jonas Bagdžius. Pasirodo jis buvo pirmasis Mookos liet. mokyklą baigęs ir atestatą gavęs mokinys, kurio jauniausias sūnus lanko čia pamokas.

Kalbų protarpiais plė Asta Vinkšnaitytė pagrojo akordeonu lietuviškos muzikos eilę gabilų

Sąrašas kalbėtojų gana ilgas, bet jų kalbės buvo trumpos. Visa ta programos dalis pasibaigė per ne pilną valandą. O tada prie staliukų su užkandžiais ilgai šnekučiuota, dainuota ir pašokta. Visi kalbėtojai dėkojo T. Jėzuitams už darbą. Dr. V. Kudirkos rūmuose. Scena puošė p. Bajoriūno padirbtas Pagramančio bažnyčios modelis. Jis buvo paleistas loterijon. Kadangi niekas nelaimėjo, tai varžovai nutarė perleisti modelį T. Jėzuitams, kad kitą kartą vėl galėtų praturtinti loteriją, ar papuošti lietuviško muziejaus kampele

Pobūvis davė virš 50 000 cr. pelno, kurį rengėjai įteikė T. Jėzuitams, naujos bažnyčios fondu.

JAUNIMO METŲ ATIDARYMAS.

P. J. Kidykas adaiškė mišias ir pasakė progai pritaikytą pamokslą. Pavasario žieduose paskendę sodai džiuginą akį ne tik grožiu, bet duoda vilčių kad rudenį bus gausių vaisių. Sodus be žiedų — nevaisingas Jaunimas tautos žiedai. Ne tik pasigerėti, bet užtikrinti tautos vaisingumą, augimą. Tauta netekusi jaunimo pasmerkta žlugti. Todėl didelis Pasaulio Liet. Ben drūomenės susirūpinimas mūsų išėivijoje augančiu jaunimu, todėl skelbiami jaunimo metai.

Gražiai klestinčius sodus žiedus gali nuvirinti šalnos, ledui sukrušti, gali išdykėliai piemens nulaužyti šakas ir

PUIKUS ŠOKIŲ VAKARAS!

V. Anastacio liet. jaunimas rengia šaunų ŠOKIŲ VAKARĄ lapkričio mėn 6 dieną, šeštadienį 20 valandą. Programoje: vaidinimas, dainos ir tautiniai šokiai. Šokiams gros puikus orkestras. Kviečiami visi tautiečiai, ypač jaunimas tame vakare dalyvauti

A. KIRO

KAINA 10,00

bepalikti plikus stagarus. Tautos žiedams jaunimui gresia panašūs pavojai: Lietuvoj raudonasis okupantas gadina mūsų tautos žiedus skiepydamas bedieviškumą ir panieką lietuvių tautos istorijai, nori tą jaunimą sau paglemžti. Žino, jaunimą išplėšęs išstipys lietuvių tautą rusiškose masėse. Todėl ten reikia didelio, didvyriško atsparumo, kurio Lietuvoje yra daug.

Išėivijoje, tremtyje liet. žiedams irgi dideli pavojai gresia, ne prievarta, ne kalėji mais ir ne Sibiru bet taip susižavėti rasta laisve, to krašto siūloma duona ir prabanga, kad nebelineka vietos širdyje Lietuvai, jos kančiai, kad net imama gėdytis prisipažinti lietuviu. Tada lietuviškieji žiedai nuvysta, kadangi jie negauna iš savo kamieno stiprių lietuviškos gyvybės syvų. Jei vakai čia nuo mažens girdėjo vyresnius niekinant Lietuvą, kad ten tik vargas, skurdas tebuves, ir tt. kaip jie tą Lietuvą ir lietuviškumą mylės! Jaunimo metais reiktų parodyti jaunimui, jog mes turim kuo pasididžiuoti.

Atkreipė dėmesį ir į būtina reikalą lietuviškam jaunimui sudaryti dažnų progų susitikti drauge darbuos nes tik tada susnas galimybių sukurti naujas tikrai lietuviškas šeimas. Tam būtina reikalinga stengtis lietuviams arčiau burtis draugėn gyventi, neišsimėtyti ko toliau nuo lietuviškos parapijos, mokyklos ir kitų mūsų centrinių įstaigų, kaip rašė J. E. Vysk, V. Brizgys. Patyrimas patvirtina, jog toliau gyvenantieji labai retai nepasirodo lietuviškame gyvenime, jų vaikai lietuviškų mokyklų ir labai retai tuokiasi su lietuviais.

Lietuviškasis jaunime, kviečiamy! — tebūnie Pasaulio Lietuvių Jaunimo metų pagrindinis šūkis ir siekimas.

Jau yra gražūs skaičius mergaičių ir moterų Mookos lietuvių chore, kurs rengiasi aniros Kalėdų dienos koncertui. Dar trūksta bosų. Buve Vyčių choro choristai, išjunkit į tą atsigaunantį chorą. Repeticijos būna antradieniais 20 val, o šeštadieniais 18 val.

Mokinas choras gražių dainų. Prisidėkit, nors ir vyresnio amžiaus būtumėte. Visi, vyrai ir moterys!

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas

JONĄ PETRIKĄ

įjo paties batų krautuvėje: Rua B. de Itapetininga, 262, 4.º and, sala 406, Tel. 35-8873